

中国KIINA

KIINA SANOIN JA KUVIN 1 • 2020 • 7 €

KIINA SUOMESSA

KIINA

sanoin ja kuvin 1/2020

Veli Rosenberg

Kiinalaisen uudenvuoden ahertajat .4

Annika Heikinheimo

Helsinki Cine Asia

Aasialaista laatuelokuvaa Suomen

valkokankaille13

Minna Törmä

Diedrichsenin taidemuseon

Kiina-kokoelmalla uusi ilme19

Mikko Puustinen

Kiina on useimmille suomalaisnuorille
vielä etäinen21

Annika Heikinheimo

Mistä parhaat munakoisot?22

Kansikuva: Pohjoiset leijonat Helsingin Kiinalaisessa uudessavuodessa 2019. (Mikael Rantalainen)

KIINA SANOIN JA KUVIN
No 1/2020 (283) 65. vuosikerta./

Julkaisija: SUOMI-KIINA-SEURA
Toimitus:

Annika Heikinheimo, päätoimittaja

Sähköposti: toimisto@kiinaseura.fi

Osoite: Kaikukatu 4 A, 00530 Helsinki

Puhelin: 045-787 77 962

Sähköposti: toimisto@kiinaseura.fi

Kotisivut: www.kiinaseura.fi

Tilaushinta: 26 EUR

Ilmoitushinnat: koko sivu 450 EUR, 1/2

sivua 240 EUR, 1/4 sivua 126 EUR, 1/3

sivua 180 EUR. Hinnat koskevat musta-

valkoisia mainoksia. Sovi värilisä erikseen.

Ulkoasu: lehden päätoimittaja

Paino: Paintek Pihlajamäki Oy, 2019.

Ilmestyy neljä kertaa vuodessa, seuraava
numero kesäkuussa 2020.

Lehdessä esitetyt mielipiteet ovat kirjoittajien omia eivätkä edusta Suomi-Kiina-seuran kantaa. Oikeudet artikkeleihin kuuluvat kirjoittajille, niiden julkaiseminen tai lainaaminen ilman heidän lupaansa on kielletty. Myös oikeudet kuviin pidätetään.

Tänä vuonna vietetään Suomen ja Kiinan kansantasavallan diplomaattisuhteiden 70-vuotisjuhlaa. Diplomaattisuhteiden solmimista ensimmäisten maiden joukossa pidetään usein myös läheisten ystävyyssuhteidemme perustana. Tätä voi pitää vain juhlapuheiden korulauseena, mutta pian diplomaattisuhteiden solmimisen jälkeen myös maiden välinen kulttuurivaihto lähti lentoon. Kiinalaista kulttuuria on toki nähty Suomessa jo ennen Kiinan kansantasavallan perustamista, mutta todellinen kulttuurivaihdon rysäys sai alkunsa 1950-luvulla.

Kiina sanoin ja kuvin -lehdessä on monesti kirjoitettu kulttuurivaihdon historiasta ja siitä miten kiinalaista kulttuuria on historiassa ollut nähtävillä Suomessa. Suomi-Kiina-seuralla on ollut tässä hyvin suuri rooli, varsinkin kulttuurivaihdon alkuaikoina. Nykyään kiinalaista kulttuuria on nähtävillä ja koettavissa Suomessa myös monen muun toimijan kautta. Tässä numerossa esitellään muutamia niistä toimijoista.

Pian juhlimme jälleen kiinalaista uuttavuotta, kun vuosi vaihtuu Sian vuodesta Rotan vuoteen. Helsingin Kiinalainen uusivuosi järjestetään nyt jo neljättätoista kertaa. Läpi tapahtuman historian meitä ovat ihastuttaneet taidokkaat Pekingistä saapuvat esitykset, mutta kiinalaista kulttuuria on ollut nähtävillä myös suomalaisten esiintyjien toimesta. Juhla ei olisi mitään ilman sen vauhdikkaita ja värikkäitä leijonajaloheksia, joiden taustalla on joukko *wushu*-taitureita. Keitä nämä taiturit ovat ja miten *wushu* on tullut heidän elämäänsä ja mikä *wushu*-seurojen tilanne on Suomessa?

Wushun lisäksi olemme saaneet

nauttia laadukkaista aasialaisista elokuvista nyt jo seitsemän vuoden ajan Helsinki Cine Aasia -festivaalin toimesta. Kuinka festivaali sai alkunsa ja miten suomalainen yleisö on ottanut tapahtuman ja elokuvat vastaan?

Kiinalaista taidetta on ollut historian aikana nähtävillä useissa eri museoissa, kirjastoissa ja gallerioissa. Yksi kiinalaisen taiteen kokoelmista sijaitsee Helsingin Kuusisaarella, Diedrichsenin taidemuseossa. Syksyllä 2019 kokoelma sai uuden ilmeen, jota taidehistorian tohtori **Minna Törmä** kävi alkuvuodesta tutkimassa.

Kiinalaista kulttuuria on siis kiitettävästi saatavilla ja nähtävillä Suomessa, ja tämän lehden esimerkit ovat näistä mahdollisuuksista vain murto-osa. Tästä huolimatta seuran teettämän kyselytutkimuksen mukaan suomalaisen nykynuorison mielenkiintoa Kiina tai kiinalainen kulttuuri ei juurikaan ole herättänyt. Mitä asialle tulisi tehdä ja miksi mielenkiinnon lisääminen olisi tärkeää? Tähän vastaa puheenjohtajamme **Mikko Puustinen** lehden loppupuolella.

Asia, joka kiinnostaa jopa nuorisoa, on tietenkin kiinalainen ruoka. Kiinalaista ruokaa on ollut Suomessa saatavilla aina 50-luvulta lähtien, mutta viime aikoina niin kutsuttujen aitojen kiinalaisten ravintoloiden määrä varsinkin Helsingissä on noussut merkittävästi. Toimitus testasi niistä viisi.

Ruusta puheenollen, nähdään perjantaina 24.1. Kansalaistorilla Kiinalaisen uudenvuoden ruokakuilla. Höyryävät *jiaozi* ja nuudelit odottavat punaisten lyhtyjen loisteessa ja iloisen tunnelman ympäröimänä!

Annika Heikinheimo
päätoimittaja

TAPAHTUU TALVELLA

PORISSA

KIINALAINEN UUSIVUOSI

Aika ja paikka tarkentuu pian

Lisätiedot: ik.pyy@me.com

TAMPEREELLA

KIINAN KIELEN JA KULTTUURIN KERHO

Pe 10.1.–24.4.2020

klo 17.35–18.35 edistyneemmät

klo 18.35–19.35 aloittavat

Tampereen kansainvälinen koulu
(Finnish International School of Tampere)

Ilmoittautuminen ja lisätiedot:

kiinakerho@gmail.com

KIINALAINEN UUSIVUOSI

Su 26.1.

Ruokailua ja leijonatanssia!

Tarkemmat tiedot:

suomi.kiina.tre@gmail.com

TURUSSA

LUKUPIIRI

To 6.2. klo 17

Kirjakahvila

Kirjana Mari Mannisen "Kiinalainen juttu"

KIINALAISTA TUSSIMAALAUSTA

14.–15.2.

Lisätietoa:

sks.turku@gmail.com

SEURAN TAPAHTUMAT KOOTUSTI: WWW.

KIINASEURA.FI

LIITY SUOMI-KIINA-SEURAN JÄSENEKSI

1. MENE OSOITTEESEEN:

<https://urly.fi/1pWU>

2. TÄYTÄ LOMAKE

3. PAINA LÄHETÄ

SEURAN VUOSITTAINEN JÄSENMAKSU ON 25,00€.

KIINALAISEN UUDENVUODEN KUNNIAKSI KAIKILLE

24.–31.1.2020 JÄSENEKSI ILMOITTAUTUNEILLE

ENSIMMÄINEN JÄSENVUOSI TARJOUKSHINTAAN:

5,00€!

SEURAN JÄSENEKSI SAAT MM.

KIINA SANOIN JA KUVIN -LEHDEN KOTIISI NELJÄ KERTAA VUODESSA.

中国

KIINALAISEN UUDENVUODEN AHERTAJAT

Kiinalaisen uudenvuoden tapahtuman ajatus alusta lähtien on ollut saada sen yleisöksi niin kiinalaisperäisiä kuin kantasuomalaisia, kaiken ikäisiä osallistujia. Myös lavalle on haluttu saada yhtä hyvin Pekingin kaupungin lähettämiä kuin myös taitavia Suomessa asuvia esiintyjä. Juhla sekä siihen liittyvä kulkue olisivat kalpea aavistus siitä millaisia ne ovat jo kolmetoista vuotta olleet, ilman Suomessa toimivien *wushu*-seurojen toteuttamia leijona- ja lohikäärmetanssiesityksiä.

Jyri Sucksdorff on yksi *wushun*, eli kiinalaisten taistelutaitojen harrastajista, joka pukee päälleen leijona-asun ja kannattelee lohikäärmettä uudenvuoden juhlassa. Miten hän löysi taistelutaidot ja millaista niiden harjoittaminen Suomessa on, tästä hän kertoo haastattelussamme.

”Olen liikkunut paljon ja urheilut lapsesta asti. Pelasin erilaisia yksilö- ja joukkuelajeja. Kilpailemi-

nen ei nuorena kiinnostanut, vaan urheilin liikkumisen halusta. Luki-oikäisenä urheiluinnotus hieman hiipui ja harrastin enää lähinnä koulun joukkuelajeja. Halusin löytää liikkumiseeni uusia ärsykeitä.

Syksyllä 2001 menin Helsingin Kungfu Wushu Seuran alkeiskurssille. Olin nähnyt ryhmän harjoitukset kesällä puistossa ja kysyin silloin niiden vetäjältä mistä

harjoituksessa oli kyse. Harjoittelu näytti kiinnostavalta, liike oli hyvän näköistä ja harjoittelijoilla oli rento, hyvä tunnelma. Menin alkeiskurssille kokeilemaan parin kaverin kanssa ja sillä tiellä olen edelleen.

Kungfu oli aivan erilaista kuin aikaisemmat harrastamani lajit. Harjoitusten jälkeen olivat kaikki paikat kipeänä ja kehosta tuntui löytyvän uusia lihaksia. Pian treenaamisesta tuli tunne, että tässä lajissa on jotakin, mitä ei muissa lajeissa kohdallani ole ollut. Vaikka harjoittelu näyttää ja tuntuukin parhaimmillaan kevyeltä, se kehittää liikkuvuutta ja voimaa sekä avaa sellaisia liikeratoja mitä ei muissa lajeissa tule tehdyksi. Siitä alkoi tutustuminen kamppailulajeihin.

*”Kungfu-maailma
on muokannut
minua merkittävästi.”*

中國

Nyt lähes kaksikymmentä vuotta sitten aloitin **Hamed Shafaen** kanssa harjoittelun Helsingin Kungfu Wushu Seurassa, joka myöhemmin muuttui valtakunnalliseksi Suomen Wushu Kungfu Seuraksi. Tällä hetkellä toimin seurassa puheenjohtajana ja päävalmentajana. Matkalle mahtuu useita eri opettajia, mestareita, leirityksiä, sekä treeni- ja kisa-matkoja. Suomen Wushu Kungfu Seurassa toimimisen lisäksi toimin Turun Wushu Kungfu Seuran mestarina ja yhtenä heidän opettajistaan.

Hamedilta saamani pohjan lisäksi olen oppinut valtavasti myös muilta opettajiltani sekä kungfu-sisaruksiltani. Harjoittelu avasi minulle valtavan kulttuurinäköalan ja on tuonut mukanaan valtaisan määrän kiinalaiseen kulttuuriin ja perinteisiin liittyviä osaamisen ja ymmärryksen osa-alueita. Olen hirveän kiitollinen siitä, että sattui-

malta ajauduin näiden lajien pariin. Kungfu on siinä mielessä hankala laji, että oppimista riittää loputtomasti. Jos tavoitteena tai ajatuksena on osata tai oppia jatkuvasti uutta itsestä, niin se on siihen tarkoitukseen mielestäni hyvä työkalu. Se antaa nöyryyttä valtavan tietomäärän ja liikelaajuuden edessä ja ymmärryksen siitä, että aina on lisää ja aina voi mennä syvemmälle omaan kehoon tai mieleen. Tätä periaatetta olen soveltanut myös muihin elämäni osa-alueisiin. Kungfua on mukana keittiössä, työmaalla ja leijonapuvussa.

Matkan varrella olen tavannut useita upeita ihmisiä. Kun kungfu on yhdistävänä tekijänä, ei taustalla tai koulutuksella ole juurikaan merkitystä. Laji tuo erilaisia ihmisiä yhteen ja opettaa olemaan. Kiinassa taistelulajien hallitseminen on dynastioiden aikaan jopa antanut väylän kouluun tai töihin. Aikana,

jolloin lajia vielä suuresti arvostettiin yhteiskunnassa, takasi korkea oppiarvo kungfu-perheessä sivutien työelämään tai opintojen pariin. Taistelulajien hallitsemista arvostettiin. Ymmärrän sen, koska itsestäkin tuntuu, että kungfu-maailma on muokannut minua merkittävästi. Harjoitteluun liittyy fyysisen tekemisen ja itsensä hallitsemisen lisäksi myös - opettajasta riippuen - kunnioittava, jopa pyhä suhtautuminen muihin eläviin olentoihin ja luontoon. Kungfu antaa mielestäni työkaluja käsitteellistä ja ymmärtää niitä vuorovaikutussuhteita mitä meillä on ympäröivään maailmaan. Se ei ole pelkkä kamppailulaji, vaan siihen liittyy filosofisia ja maailmankuvaan liittyviä asioita, joiden historia on taolaisessa perinteessä. Mikäli opettaja on kykenevä niitä omaksumaan ja välittämään, niin ne toivottavasti tulevat esiin ajan kanssa.

Helsingin Kiinalaisen uudenvuoden leijona ja lohikäärme -esiintyjät, 2018.

Kuva: Jyri Sucksdorff

”Ajattelussani murtui monia myyttejä.”

Olen itse ollut kahdella harjoittelumatkalla Kiinassa. Ensimmäinen oli pitkä reissu vuonna 2005. Olimme silloin kaverini kanssa matkalla kaikkiaan viitisen kuukautta. Matkustimme maata pitkin Venäjän ja Mongolian halki Kiinaan, Henanin maakuntaan Dengfengin pikkukaupunkiin. Dengfeng sijaitsee Songshan-vuorten juurella, missä Shaolinin temppeli sijaitsee. Harjoittelimme Dengfengissä kolme kuukautta Shaolin munkki **Shi De Chengin** ja hänen edistyneiden oppilaittensa ja perheen opissa. Se oli silmiä avaavaa.

Matkaa varten otin välivuoden korkeakouluopinnoista, sillä halusin kokeilla miltä tuntuu harjoitella täysipäiväisesti. Mitä se olisi, mitä sillä voisi saavuttaa, jos uhraisi harjoittelulle aikaansa enemmän, kuin mitä meidän yhteiskunnassamme on mahdollista jos on käytävä koulua tai tehdä töitä harjoittelun ohessa. Se oli upea matka ja siihen liittyy paljon hienoja ja rankkoja muistoja. Harjoittelu oli niin rankkaa, että kroppa alkoi pistää hanttiin. Kuukauden kungfu-harjoittelun jälkeen minun oli käännettävä akupunktiolääkärin puoleen hoidattamaan alaselkää ja vasenta jalkaani, jotka loukkaantuvat harjoituksissa. Pystyin kuitenkin jatkamaan ja tein kuukauden verran vain taijia ja *qigongia* mestarin ohjauksessa muiden harjoitellessa ryhmässä kungfua. Kokemus oli hieno, sillä tuon kuukauden ajan saatoin oppia näitä sisäisiä wushulajeja suoraan Shi De Chengiltä. Hän muutti Shaolin-temppeliin kuusivuotiaana vuonna 1974 ja harjoitteli sekä myöhemmin opetti

siellä kymmeniä vuosia. Hänen kanssaan kävimme myös pintapuolisesti läpi buddhalaista oppia, ja hän opetti meille esimerkiksi teeseremoniaa.

Tuon matkan aikana ajattelussani murtui monia myyttejä. Esimerkiksi myytti opettajamunkista, joka elää temppelissä vuorilla. No, Shi De Chengillä on perhe, johon kuuluu vaimo ja useampia lapsia, ja lisäksi hän kulki treeneihin omalla autolla. Buddhalaiset ja kungfuun liittyvät asiat oli siis

Taiia Shi De Chengin opastuksessa, Shaolin 2005.

mahdollista yhdistää nykypäivään ja nykypäivän elämänmenoon.

Toiselle matkalle, vuonna 2012, osallistui seuramme väkeä; valmentajia ja pitkän linjan harrastajia sekä mestarimme Hamed Shafae. Tarkoituksemme oli hakea uutta oppia ja tutkimme Suomesta käsin eri vaihtoehtoja päätyen Dujiangyanin Qingsheng-vuorella sijaitsevaan taolaiseen Qingcheng-kouluun. Qingcheng-vuorta pidetään yhtenä taolaisuuden syntysijoista. Meidän kohteemme oli vuoren yhdellä

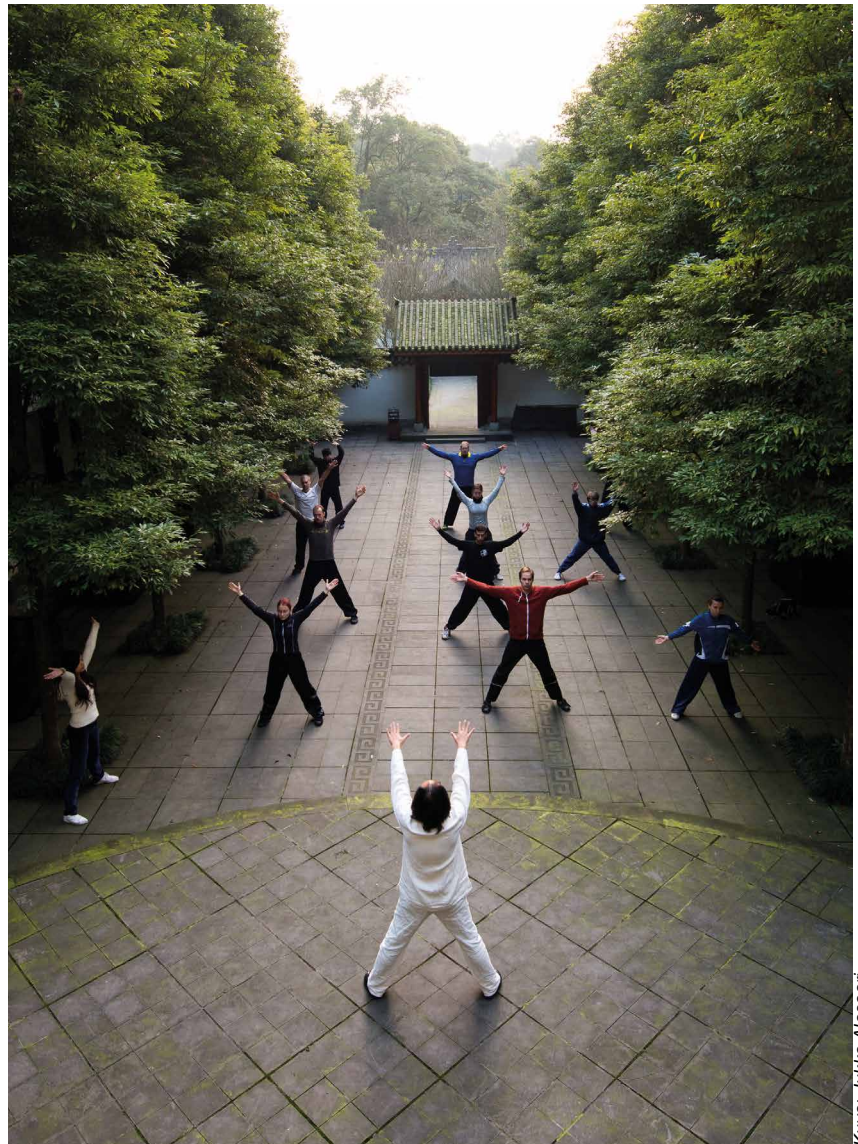
Kuva: Francesco La Cognata

中國

huipulla sijaitseva yksityinen koulu. Rakennus oli klassiseen tyyliin rakennettu u-kirjaimen muotoinen rakennus, jonka sisäpihalla harjoitelimme kivilattialla keskellä hyvin hoidettua puistoa. Taloa ympäröivässä vuorenrinteessä oli tuhanen vuoden ikäisiä ginko-puita sekä pyhättöjä. Se oli uskomattoman hieno paikka, ja kaukana Kiinan suurkaupunkien vilkseestä.

Qingcheng-vuoren reissu oli tiivis. Treenejä oli paljon, joka päivä kolmet tai jopa neljät harjoitukset. Aamut ja illat tehtiin taolaista *qigongia* ja taijia. Keskipäivällä treenattiin kungfua. Ensimmäisenä päivänä meitä opetti mestari Liun lisäksi nuori apuopettaja, mutta mestari Liu nopeasti totesi, että ryhmämme on osaava ja kutsui muutaman edistyneemmän oppilaansa opettamaan meitä. Mestari Liu päätti myös kesken opetusviikon tehdä vierailustamme julkisuustempauksen ja kutsui Sichuanin alueen lehdistöä ja mediaa seuraamaan antamaamme näytöstä oppimastamme yhdessä omien oppilaittensa esityksen kanssa. Harjoitusmatkamme oli yhtäkkiä muuttunut esitysmatkaksi. Se toi mukanaan hieman paineita, mutta oli hauskaa ja ikimuistoista.

Näiden kahden matkan aikana saamamme oppi, buddhalainen Shaolin-kungfu ja taolainen *qingcheng-wushu* ovat sellaista, joita pidämme yllä ja pyrimme edelleen vaalimaan. Viime vuonna saimme myös mestari Shi De Chengin vierailemaan Turkuun. Hän piti meille viikon mittaisen opetusleirin osana Euroopan kiertuettaan. Uskon sen olleen monille ainutlaatuinen kokemus, joka toivottavasti motivoi jatkamaan treenaamista entistä innokkaammin. Seurat toiminnan ytimessä pidämmekin tärkeänä, että perinteisten lajien

Aamunavaus Qingchengillä, 2012.

osaaminen pysyisi tällaisten vierailujen avulla Suomessa hyvissä kantimissa ja opettaja–oppilassuhde jatkuisi myös tulevaisuudessa.

Suomen Wushu Kungfu Seuran perusti Hamed Shafae, joka saapui Suomeen 1995 Afganistanista sotapakolaisena. Suomeen päädyttyään hän opetti ja piti näytöksiä aluksi pakolaiskeskuksissa. Muutaman vuoden jälkeen hän perusti vuonna 1997 Helsingin Kungfu Wushu Seuran ystäviensä kanssa. Seuran toiminta aloitettiin Helsingin Kungfu Wushu Seuran nimellä, mutta nimi vaihtui vuonna 2005

Suomen Wushu Kungfu Seuraksi toiminnan levitessä Helsingin lisäksi Turkuun ja Joensuuhun. Hamed on seuran mestari ja opettaa meitä edelleen viikoittain. Kungfun pohja tulee häneltä ja arvostan Hamedin osaamista ja elämäkokemusta suuresti, sekä sitä valtavaa työmäärää minkä hän on tehnyt seuran ja meidän harjoittelijoiden eteen. Hän on omassa elämässään kokenut ja nähnyt haastavia aikoja ennen Suomeen päätymistään, ja on kertonut siitä meille avoimesti. Myös nämä kokemukset ja näkemykset ovat muokanneet seuramme arvo-

pohjaa, ja hänen mielestään seura on ihmistensä näköinen. Monet seurat ovat melko suojelevia perinteen suhteen. Meidän seuramme on hyvin avoin sen suhteen, kenen kanssa harjoitellaan ja mitä harjoitellaan. Jos harjoittelun ydin on kungfu ja sisältö on suvaitsevainen ja tähtää kehon- ja mielenhallintaan sekä ihmisten hyvinvointiin, niin se on mielestämme riittävä päämäärä. Kungfumme ei ole tappelemista varten, vaan oman itsen ymmärtämistä, kehittämistä ja hallitsemista ja vain pakottavassa tilanteessa työkalu lähimmäisten suojelemista varten.

”Suurin osa seuroista on pieniä.”

Parhaimmillaan seurassamme on ollut useampi sata jäsentä ja toistasataa harrastajaa viikoittain. Tällä hetkellä aktiiveja on nelisenkymmentä. Turussa oli keväällä leirillä lapsia ja nuoria parikymmentä ja aikuisia toinen mokoma. Aktiivien

määrä vaihtelee järjestettävien kursien mukaan. Toiminnassa mukana olevien määrään vaikuttavat myös tilakysymykset ja sitä kautta seuran talous. Harrastajien määrä saisi olla suurempikin, kungfu on mielestäni aliharrastettu suhteessa lajin monipuolisuuteen. Siihen liittyy kehon- ja mielenhallintaa, hengitystekniikoita, kamppailullisia, terveydellisiä ja esityksellisiä päämääriä. Monipuolisuuden vuoksi toivoisin, että laji kokisi uudelleen nousun. 2000-luvulla Kungfu Panda ja Kungfu Hustle -elokuvat kasvattivat lajin suosiota ja niiden vanavedessä suurimman alkeiskurssimme osanottajamäärä kohosi kahdeksaankymmeneen. Nyt voi välillä olla vaikea saada kahdeksaa henkeä alkeiskurssille. Laji on marginaalissa muiden perinteisten kamppailulajien kanssa, ja suunta yleisellä tasolla huolestuttava, etenkin jos miettii lajien syvällisempää osaamista ja siellä lepääviä jalokiviä.

Helsingissä on parikymmentä yhdistystä, jotka opettavat *wushua* tai sen osa-alueita. Suurin osa

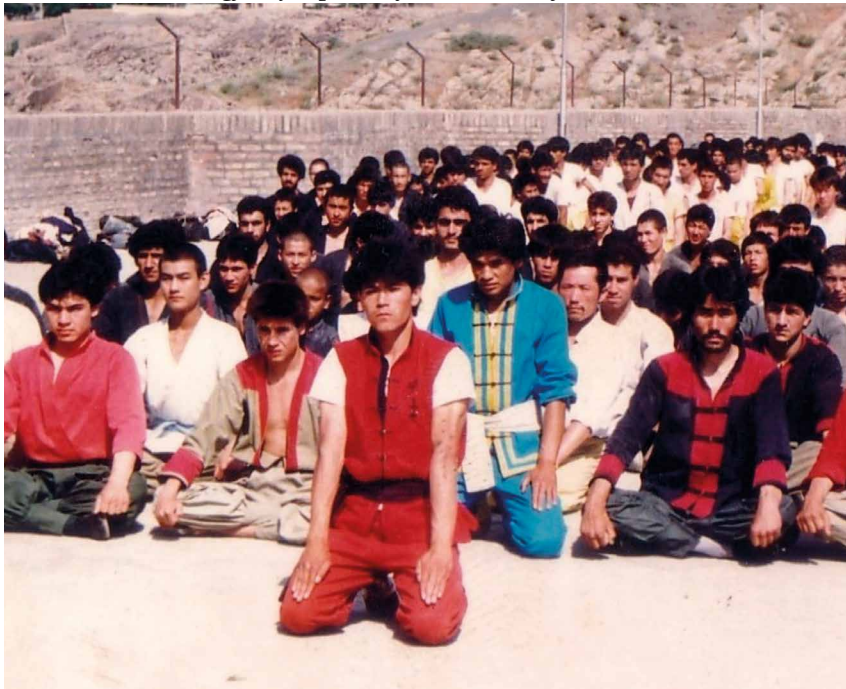
seuroista on suhteellisen pieniä, mutta joukossa on muutama vähän suurempi. Perinteisistä lajeista suurin on tällä hetkellä varmaankin Baji ry, joka on mestari **Lü Baochunin** yhdistys. Lü on todella arvostettu maailmanlaajuisesti ja itsekin yritän ehtiä hänen kursseilleen, kun aikaa riittää. Lisäksi Helsingissä toimii useita pienempiä yhden linjan tai yhden mestarin alaisuuteen keskittyneitä seuroja. Niitä vetävät vierailevat kiinalaiset tai Suomeen muuttaneet mestarit. Taiji-seuroja on eniten, myös koko Suomen laajuudessa. Puhtaita kungfu-lajeja ovat mm. pak mei, wing chun, Tai Shin Mun, choyleefut, thieulam sekä tanglang. Tyylejä on paljon ja osittain siitä syystä niiden harrastajaseurat ovat pieniä.

”Kaupungin avustuspolitiikka on nurinkurinen.”

Wushu-seurojen ja kentän pirstaleisuus hankaloittaa tilojen ja avustusten saamista Helsingissä. Suurin syy tähän on, että harrastajamäärät ovat suhteellisen pieniä. Pääkaupunkiseudulla monipuolisen treenaamisen suurimpana ongelmana ovat tilat ja tilavuokrat, jotka ovat todella kalliita Helsingissä. Ilmaisia tai hyvin halpoja tiloja ei ole ollenkaan. Pyrimme pitämään harrastamisen maksut kohtuullisina niin että katamme niillä toiminnan kulut. Helsingin ja Turun opettajat toimivat yhdistyksissä vapaaehtoisina ilman korvausta. Ajattelen että itseoivallisuuden mahdollistamisesta ei tulisi pyytää korvausta, tai ainakaan tehdä sillä rahaa.

Kaupungin vuokraamat koulujen urheilusalit ovat nykyisin kalliimpia kuin esimerkiksi tanssisalit, tai meidän tällä hetkellä käyt-

Suomen Wushu Kungfu Ry:n perustaja Hamed Shafae. Iran, 1980.

Kuva: Hamed Shafaeen kotiaibumi

中國

Kuva: Jukka Alasaari

Matkaseurue mestari Liu Suibinin kanssa, Qingcheng 2012.

tämämme sali. Lajin vaatimukset eivät ole suuret, mutta ensiluokkainen ja turvallinen harjoitteluympäristö mahdollistaa monipuolisemman harjoittelun. Parketti on melko armoton vastustaja. Uskoisin että tilaongelmat korjaantuisivat, mikäli seura toimisi kaupungin säännölisten avustusten piirissä, kuten valtaosa moderneista lajeista. Mutta kilpa- ja olympialajien lobbauksen jäljiltä kaupungin avustuspoliittikka on tällä hetkellä mielestäni hyvinvoinnin kannalta nurinkurinen. Tuet keskittyvät kilpalajeihin ja avustuskriteereissä mainitaan mm. valtakunnalliseen liikuntaorganisaatioon tai liittoon kuulumisen yhtenä edellytyksenä. Kun tarkastelee kyseisten toimijoiden menoa, on parempi pysyä vähävaraisena mutta itsenäisenä, ilman politikoinnin taakkaa.

Liikkumattomuuden ja hyvin-

voinnin kannalta olisi mielestäni järkevää etsiä keinoja kasvattaa hyvinvointiin keskittyvien lajien tukemista. Kamppailulajit vaativat erityiset tilat, mutta niitä varten ei Helsingissä ole kotipaikkaa. Turussa ja Tampereella on molemmissa kamppailulajeille tarkoitettut erikoistilat. Turussa toimii liikuntakeskus Alfa'n budo-halli, jossa on monta vuokrattavaa mattoa ja jotka ovat yhdistyksille ilmaisia. Näin yhdistys ei ota riskiä tilavuokrasta, vaan kaupunki kantaa riskin siitä, että kaupunkilaiset käyvät urheilemassa. Helsingillekin kaupunkilaisten liikkumattomuus on iso ongelma. Kungfu on minun mielestäni harvinaislaatuinen helmi, monipuolinen ja tervehenkinen laji, joka sopii niin nuorille kuin vanhoillekin, mutta meidän on tosi haastava pitää yllä monipuolista tarjontaa, kun tilavuokrat tulevat

heti vastaan. Toivon, että kaupunki näkisi kamppailulajit ja perinteiset lajit, joissa kehonhallinta, hyvinvointi ja yhteisöllisyys ovat merkittävissä osassa kilpailemisen sijaan, sellaisena toimintana mitä kannattaisi edistää.

***”Kutsuun vastasi
tuolloin kaksi seuraa.”***

Lähdimme mukaan kaupungin kiinalaiseen uuteenvuoteen tapahtuman ensimmäisenä vuotena 2007, kun tapahtumaa oltiin perustamassa. Kaupunki otti yhteyttä kiinalaisten lajien toimijoihin ja kysyi, olisimmeko kiinnostuneita osallistumaan tapahtuman ohjelmaan. Kaupunki lupasi hankkia meille Kiinasta opettajia ja esiintymisasuja. Kiinalaisen opettajan johdolla pidettiin ensin harjoituk-

中國

Kuva: Mika Ruusunen

Lohikäärmeet ja eteläiset leijonat toivottavat onnea tulevalle vuodelle ravintola Empire Plazan edessä. Helsingin Kiinalaisen uudenvuoden kulkue, 2018.

Kuva: Kari Rosenberg

Kiinalaisen uudenvuoden lohikäärmetanssit suunnitellaan ja esitetään Suomen Wushu Kungfu ry:n ja Helsingin Tanglang Kungfu ry:n välisenä yhteistyönä. Helsingin Kiinalainen uusivuosi, 2018.

中國

Kuva: Anete Kõrve

Jyri Sucksdorff on opettanut lohikäärme- ja leijonatanssia myös Tallinnassa, missä tanssit on otettu Helsingin tapaan osaksi kiinalaisen uudenvuoden juhlaa. Tallinna, 2015.

set ja niiden päätteeksi pääsimme tapahtumaan esiintymään. Kutsuun vastasi tuolloin kaksi seuraa, Suomen Wushu Kungfu Seura ja Helsingin Tanglang Kungfu ry. Vuonna 2007 aloitimme tekemällä lohikäärmetanssia ja vähitellen mukaan tuli myös leijonatanssi. Tapahtumaan osallistuminen on ollut hauskaa ja on mukavaa vaihtelua perusharjoitteluun. Kaupunki on tukenut esitystoimintaamme kulttuurikeskus Caisan kautta ja Suomi–Kiina-seuran koordinoimana siten, että olemme säännöllisin väliajoin saaneet Kiinasta opettajia sekä ajoittain myös esiintymisasuja. Yhdistyksemme on tätä kautta oppinut esitysmuodon, joka linkittyy kiinalaisiin kamppailulajeihin. Saavuttamaamme taitoa olemme voineet käyttää varainkeruussa sekä erilaisissa juhlissa. Meiltä tilataan

uudenvuoden tapahtuman lisäksi lohikäärme- ja leijonatanssiesityksiä viidestä kymmeneen kertaan vuosittain.

”Ei meitä ainakaan tähän mennessä ole syytetty kulttuurisesta omimisesta.”

Mielestäni se, että mukana on myös suomalaisia esiintyjä, antaa positiivisen viestin siitä, että kulttuuri kuuluu kaikille, se ei ole kenenkään yksinomaisuutta. Tällöinen taito tai tekeminen ei ole kiinalaisten kansallisomaisuutta. Tanssin historiallinen juuri on Kiinassa, mutta minusta on mahtavaa, että olemme päässeet osallisiksi sitä, kuten myös

muut kiinalaisten kamppailulajien harrastajat ympäri maailmaa. Opettajat, jotka ovat tulleet kouluttamaan meitä ovat nähneet innostuksemme ja osaamisemme sekä halunneet haastaa meitä ja opettaa meille aina uusia haastavia temppuja. Nykyisin hyödynnämme oppimaamme omalla tavallamme. Ryhmässämme on mukana sirkusammattilaisia ja muusikoita, jotka ovat sovittaneet omia versioitaan näistä perinteisistä esiintymislajeista. Olemme versioineet lohikäärme- ja leijonatanssista omanlaisia muotoja, eikä meitä ainakaan tähän mennessä ole syytetty kulttuurisesta omimisesta.

Olemme esiintyvällä porukallamme paljon pohtineet siitä, kuuluuko meidän esiintyjienä miettiä tapahtumaan liittyviä poliittisia ulottuvuuksia. Olemme tulleet siihen tulokseen, että henkilö-

中國

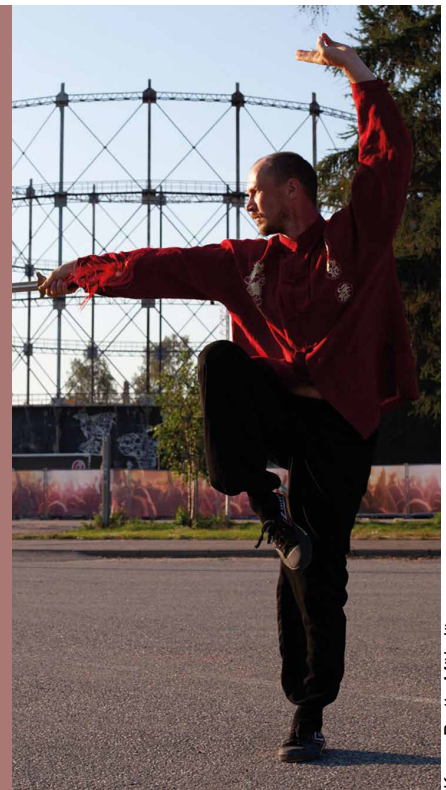
Eteläiset leijonat Helsingin Kiinalaisessa uudessavuodessa 2019.

Kuva: Mikael Rantalainen

kohtaisesti kaikkien on hyvä asiaa pohtia, mutta yleisellä tasolla juhlan kannalta meidän ei tarvitse. Haluamme tuoda Helsinkiin väriä, iloa ja energiaa talven kylmänä ja pimeänä vuodenaikana. Suomessa karnevalistinen kulttuuri ei ole yleistä ja kiinalaisen uudenvuoden tapahtuma tuo mielestämme juhla-tunnelmaa talven keskelle. Toivon yleisön ja kävijöiden nauttivan siitä. Me olemme tapahtumassa omasta halustamme, ilman poliittisia kytköksiä tai rajoitteita. Pukumme ja musiikkimme ovat omiamme. Ammennamme vanhasta kiinalaisesta perinteestä parhaaksi katsomallamme tavalla ja teemme siitä omannäköistä. Uskon, että tämä välittyy esityksistämme, jotka tehdään intohimolla ja puhtaasta tekemisen halusta.”

Haastattelu: Veli Rosenberg

Jyri Sucksdorff tekee ammatikseen tapahtuma-suunnittelua, -tuotantoa ja -rakentamista. Vuonna 2019 hän oli mukana tekemässä mm. Maailma Kylässä-festivaalia, Ruisrockia, Flow festivaalia, Helsingin Juhlaviikkoja sekä Slush-tapahtumaa. ”Työ on ajoittain hektistä ja stressaavaa. Kungfu, taiji ja qigong tarjoaa sille hyvän vastapainon ja auttaa fokusoimaan energiaa, vahvistamaan kehoa ja rauhoittamaan mieltä”.

Kuva: Perttu Mäkelä

中國

KINO

Kuva: Matti Keskiivari

HELSINKI CINE AASIA

AASIALAISTA LAATUELOKUVAA SUOMEN VALKOKANKAILLE

Kevään korvilla suomalaisia elokuvan ja kulttuurin ystäviä hemmotellaan neljän päivän kattauksella laadukasta aasialaista elokuvaa, nyt jo kahdeksannetta kertaa. Hemmottelun taustalla on Helsinki Cine Aasia -festivaali, jonka tavoitteena on tuoda Suomen valkokankaille vuosittain ajankohtaiset, kiinnostavimmat ja parhaat aasialaiset elokuvat. Miten festivaali sai alkunsa, miten se otettiin Suomessa vastaan, miten näytettävät elokuvat valikoidaan ja minkälaisia haasteita mm. Kiinan tiukka sensuuri aiheuttaa elokuvakentällä? Näistä aiheista keskustelimme haastattelussa festivaalin toiminnanjohtajan **Jenni Peisan** kanssa.

Helsinki Cine Aasia on neljän elokuvan ystävän ja tuntijan Jenni Peisan, Eija Niskasen, Leena Eerolaisen ja Johanna Rissasen perustama aasialaisen nykyelokuvan festivaali. Aasialainen elokuva oli kokenut 2000-luvun alussa eräänlaisen taantumun Suomessa, mikä harmitti nelikkoa. "Olimme kaikki saroillamme tulleet siihen tulokseen, että festarikentällä olisi Aasian mentävä aukko." Kaikilla perustajajäsenistä oli kokemusta sekä Aasiasta että elokuvista. "Olimme Eijan kanssa tavanneet Rakkautta ja anarkiaa -festivaaleilla ja erilaisissa elokuva-

中國

tutkimuksen tapahtumissa. Eijalla on japanilaisen elokuvan asian-tuntemusta ja itse olin keskittynyt kiinalaiseen nykyelokuvaan.” Johanna Rissaseen Peisa tutustui yliopistolla. ”Johanna oli keskittynyt tutkimaan kiinalaisen elokuvan kulta-aikaa, eli 30- ja 40-luvun elokuvia ja me oppoimme toistemme työt. Kun sitten olimme Eijan kanssa jutelleet festari-ideasta niin ajattelin, että Johannaa olisi hyvä pyytää mukaan.” Samaan aikaan toisaalla Eija Niskanen ja niin ikään japanilaista elokuvaa tutkiva Leena Eerolainen olivat keskustelleet keskenään elokuva-festivaalin perustamisesta ja näin tiimi oli kasassa. ”Huomattiin, että siinä on tekijätiimi kasassa. Se oli tärkeää, että meillä kaikilla oli sellaista tuotannollista tekemishalua ja -kykyä, mutta samalla kaikilla oli myös Aasian kulttuureiden tuntemusta.” Perustamispäätös tehtiin vuonna 2011 ja ensimmäinen festivaali järjestettiin puolitoista vuotta myöhemmin keväällä 2013.

Peisan oma kiinnostus kiinalaiseen elokuvaan on syntynyt elinikäisestä rakkaudesta elokuvaan, johon myöhemmin harrastusten ja opintojen myötä astui mukaan Kiina. ”Kun en vielä osannut lukea tekstityksiä katsoin läpi kaikki **Tauno Palo** -elokuvat ja osasin niitä ulkoakin. Kun sitten opin lukemaan tekstityksiä olikin koko maailma avoinna.” Kiina on ollut osa Peisan elämää jo ennen Itä-Aasian tutkimuksen opintoja Helsingin yliopistossa. ”Harrastin noin 16-vuotiaasta lähtien aktiivisesti seitsemän vuotta kungfua ja myös opetin sitä. Se oli iso osa elämäni.” Lukion jälkeen Peisa ajautui opiskelemaan Itä-Aasian tutkimusta ja kiinaa Helsingin yliopistolle, kun hänen haaveilemat opinnot elokuva-alalla eivät avautuneet. Itä-Aasian tutkimuk-

seen johdatti sekä kungfu-harrastus että into oppia uusia kieliä. Kiina-intoa lisäsi myös Peisan kiinalaisen elokuvan ensi-ihastus. ”Olin suuri **Jackie Chan** -fani. Ne elokuvat olivat tavallaan ensirakkauteni aasialaisen elokuvan parissa ja toki ne nykyäänkin jaksavat ilahduttaa hienolla fyysisellä mestaruudellaan ja pöhlöilykomediallaan, mutta kallistun kyllä nykyään enemmän *art house* -draamaan, eli vakavaan ja taiteellisesti kunnianhimoiseen draamaan.”

”Ihmiset luottivat ja uskoivat siihen, että tuonnehan kannattaa mennä”

Osaavan, asiantuntevan ja innokkaan tekijätiimin ollessa kasassa oli aika kääriä hihat. Kuten kulttuurin saralla yleensäkin, ei festivaalin järjestäminen olisi ollut mahdollista ilman rahallista tukea. ”Meidän kunniasiamme on, että tuodaan parhaat, kiinnostavimmat ja ajankohtaiset leffat valkokankaalle. Ja osin se on huono strategia siinä mielessä, että ne ovat usein aika paljon kalliimpia kuin olisi se, että meillä olisi esimerkiksi avoin haku. Kalleimmat elokuvamme ovat todella kalliita, eikä niitä menoja kateta lipunmyyntituloilla.” Festivaalin alkuvaiheessa tärkeä tekijä alkuun pääsulle oli Koneen Säätiö. ”He ovat erikoistuneet tällaisiin uusiin avauksiin, joten se meni meillä aivan nappiin. Saimme heiltä huomattavan avustuksen, joka auttoi meitä todella paljon ja sen jälkeen oli tietenkin helpompaa saada myös muita avustuksia.” Myös tekijätiimin vakuuttava asiantuntemus ja kokemus merkittävien elokuvafestivaalien ja tapahtumatuotannon parissa työskentelystä auttoi avustusten saannissa.

Peisan mukaan elokuvafestivaali lähti heti alusta alkaen hyvin liikkeelle ja otettiin ilolla vastaan. ”Siihen ehkä vaikutti se, että tehtiin festivaali heti alusta asti tuotannollisesti hyvin. Tehtiin heti tyylikäs, ammattimaiselta näyttävä katalogi. Me teimme tekstit huolella, nettisivut hyvin ja lipunmyynti toimi hyvin. Eli festivaali näytti alusta asti siltä, että se olisi ollut olemassa jo vähän pidempää, joka puolestaan vaikutti siihen, että ihmiset luottivat tai uskoivat siihen, että tuonnehan kannattaa mennä.” Peisa uumoilee myös, että nälkä aasialaiseen elokuvaan oli ehtinyt kasvaa sen ollessa Suomessa noin vuosikymmenen ajan eräänlaisessa paitsiossa.

Peisan mukaan kiinalaista elokuvaa on ollut Suomessa nähtävillä sekä elokuvateattereissa että televisiossa melko hyvin aina 2000-luvun alkuun asti. Taisteluelokuvien maailmanvalloitus saattoi osaltaan vaikuttaa siihen, että 2000-luvulla kiinalainen draamaelokuva jäi jalkoihin ja kiinnostus hiipui. ”Varsinkin 90-luvulla näytettiin paljon erityisesti niin kutsutun viidennen sukupolven ohjaajien, kuten **Chen Kaigen** ja **Zhang Yimoun** elokuvia, mutta myös ihan uusia *art house* -elokuvaakin. Sitten tapahtui jotain ja kiinnostus tuoda levytykseen kiinalaista elokuvaa, etenkin draamaa, hiipui.” Viidennellä sukupolvella viitataan siihen sukupolveen, jotka valmistuivat kulttuurivallankumouksen jälkeen ensimmäisinä Pekingin elokuva-akatemiasta 1980-luvulla. Kulttuurivallankumouksen aikana elokuva oli hyvin rajoitettu taiteen-ilmaisuusto. Viides sukupolvi kehitti Peisan mukaan aivan uudenlaisen, kokeilevan elokuvaestetiikan. ”He tulivat tästä uudesta estetiikastaan tunnetuiksi ja ampaisivat heti kansainvälisille elokuvafestivaaleille.

中國

Kiinassa oli syntynyt uusi ilmaisu-kieli ja se herätti kansainvälisen kiinnostuksen.”

Myös muita aasialaisia elokuvia on ollut Suomessa ennen 2000-lukua nähtävillä kiitettävästi. ”Rakkautta ja Anarkiaa -festareilla oli pitkään tosi laaja Aasia-ohjelmisto. Se oli 90-luvulla sellainen trendijuttu niillä festareilla ja aika paljon siitä brändistäkin rakentui sen ympärille. Eli ne olivat hyviä vuosia aasialaiselle elokuvalle, mutta sitten siinä tapahtui muutosta. Muun muassa laajemman EU-rahoituksen myötä tietyn osan festivaalin ohjelmistosta piti olla eurooppalaista elokuvaa, mikä sitten oman näkemykseni mukaan osin vaikutti siihen, että oli vähemmän tilaa aasialaiselle elokuvalle. Varmasti muitakin trendejä ja ilmiöitä maailmassa vaikutti siihen, että oli aika heikosti lopulta nähtävillä aasialaista elokuvaa Suomessa ja siitä se ideamme sitten kumpusi, että olisi tarvetta saada esille niitä

leffoja.”

***”Kun teemme
johdonmukaisesti
laadukasta työtä, niin
ihmisillä on se tietty
luotto ja tulevat takai-
sin.”***

Festivaali on Peisan mukaan saanut alusta asti todella positiivista palautetta, ja kävijämäärät ovat pysyneet kuta kuinkin samana. Poikkeuksena toimii viime vuosi, jolloin lipunmyynti kasvoi tekijätiimin iloiseksi yllätykseksi jopa 25 prosentilla. ”Yhtenä vaikuttavana tekijänä saattoi olla se, että meillä oli kaksi, juurikin kiinalaista, niin kutsuttua elokuvatapausta. Usein haasteena on se, että tosi harva Suomessa tietää ennakkoon edes niitä kaikista isoimpia uusia aasialaisia eloku-

via. Nyt (2019) meillä oli pari sellaista, joista oli kirjoitettu uutisissa. Ensimmäinen oli **Bi Ganin** *Long Day's Journey into Night*, jota oli Kiinassa markkinoitu vähän raflaavasti ja joka keräsi valtavat kävijämäärät Kiinassa ja siitä sitten uutisoitiin. Todella vaikuttava 3D *art house* -elokuva. Toinen tapaus oli lähes nelituntinen hyvin synkkä *An Elephant Sitting Still*, jonka ohjaaja **Hu Bo** oli tappanut itsensä elokuvan jälkeen ja siitä kirjoitettiin tietenkin paljon.” Peisa kokee, että juurikin taiteellisesti kunnianhimoiset, laadukkaat ja aidosti kiinnostavat elokuvat ovat vetäneet vuosi toisensa jälkeen festivaaleille hyvin kävijöitä. ”Uskomme, että kun teemme johdonmukaisesti laadukasta työtä, niin ihmisillä on se tietty luotto ja tulevat takaisin. Olen myös kuullut palautetta, että festivaaleilla voi periaatteessa mennä katsomaan minkä tahansa elokuvan, koska tietää, että se on

Jenni Peisa yhdessä ohjaajavieras Kamila Andinin kanssa Helsinki Cine Aasia -festivaaleilla 2018.

Kuva: Tuomas Vaitinen

Kuva: Tuomas Vaittinen

Festivaali etsii vuosittain uusia yhteistyökumppaneita, joiden kautta tuoda lisää ulottuvuuksia elokuvanäytöksiin. Teekauppa TeeMaan pop up vuoden 2018 Cine Aasia -festivaaleilla.

varmasti laadukas ja hyvä.”

”Mennään elokuva edellä.”

Helsinki Cine Aasian fokus on alusta asti ollut parhaiden ja ajan-kohtaisten aasialaisten elokuvien tuonti Suomeen. Minkäänlaista vuosittain vaihtuvaa kattoteemaa festivaaleille ei olla haluttu kehittää. ”Se, miksi halusimme tehdä tämän festivaalin, oli että koimme, että aasialaiset elokuvat eivät pääse esille ja samaan aikaan tiesimme, että Aasiassa on hyvin kehittynyt elokuvateollisuus. Eli kärki oli se, että mennään elokuva edellä.” Tekijätiimi on myös alusta asti halunnut painottaa kielten ja kulttuurien ymmärtämistä festivaaleilla. ”Paino-

tettiin sitä, ettei tehdä minkään eksoottisen toiseuden kautta, vaan nimenomaan kulttuureita ymmärtäen ja että valotetaan ja avataan ikään kuin ikkunoita Aasian suuntaan.”

Elokuviissa käsiteltäviä teemoja on avattu mm. järjestämällä keskustelutilaisuuksia ja asiantuntijaluentoja elokuvanäytösten yhteydessä. ”Viime vuonna järjestimme Suomi-Kiina-seuran kanssa yhteistyössä avoimen keskustelutilaisuuden, jonne Jyrki Kallio Ulkopoliittisesta Instituutista saapui kertomaan meille Hongkongin, Taiwanin ja Manner-Kiinan välisistä suhteista. Luentoja on ollut hyvin vaihtelevista teemoista, Japanin saaristossa matkustamisesta, hevosista Keski-Aasian aroilla, Duterte huumepoliitikasta ja rohingya-pakolaisista.

Eli hyvin laajalla otteella.”

Oheisohjelmaa festarien yhteydessä on järjestetty aivan alkuvuosinakin. ”Kerran meillä oli taiwanilainen söpö elokuva, jossa oli bubble tea -juomia ja meillä oli sitten tällainen bubble tea -yhteistyö, jossa katsojille tarjottiin juomat nautittaviksi.” Festivaali pyrkii etsimään joka vuosi uusia yhteistyökumppaneita, joiden kanssa voisivat syventää elokuvakokemusta tai avata lisää ikkunoita, kuitenkin niin että elokuva on aina ykkösjalla. Lisäksi festivaaleille on tuotu vuosittain vähintään yksi ohjajavieras. ”Jollain festareillahan on paljon vieraita, mutta me olemme halunneet aina nostaa yhden tai kaksi, jotka sitten saavat ansaitseman huomion.”

中國

Kuva: Jenni Peisa

Busan International Film Festival -festivaalin keskus, Busan Cinema Center 2016.

Elokuvat valitaan suoraan lähteestä.

Osa elokuvafestivaalien aasialais-ohjelmistoista muodostuu painotetummin poimimalla elokuvia muiden noteerattujen länsimaalaisten elokuvafestivaalien ohjelmistoista. Helsinki Cine Aasia poikkeaa tästä kaavasta ja elokuvat valitaan suoraan lähteestä. ”Menemme Aasiaan ja alueen tärkeimmille festareille, eli sinne missä voi tavata ohjaajia ja missä kaikki vuoden merkittävimmät elokuvat esitellään. Ja näin olemme alusta asti tehneet.” Aasian tämän hetken keskeisin elokuvafestivaali järjestetään Korean Busanissa. Busanin lisäksi Helsinki Cine Aasiaan poimitaan elokuvia mm. Japanista Tokion kansainvälisiltä elokuvafestivaaleilta ja pienemmiltä festivaaleilta, kuten Takeshi Kitanon perustamalta *art house* -elokuvia esittelevältä TOKYO FILMeX-festivaalilta. ”Toki seuraamme myös esimerkiksi Berliinin ja Cannesin festivaalien tarjontaa ja sitten on muodostunut

vuosien saatossa omia kontakteja. Katsomme myös screenereitä, eli saamme linkkejä uusiin elokuviin. Mutta pääosin poimimme elokuvia suoraan Aasian festareilta.”

Valittavien elokuvien kriteerit ovat selvät: ”Vain parasta suomalaiselle yleisölle!”. Aivan kaikkia elokuvia ei tietenkään neljän päivän festivaaleille voi tuoda. Haasteita luo myös muiden maiden aasialaisten elokuvien festivaalit. ”On festivaaleja, joille on todella tärkeää, että siellä on juuri sen ja sen elokuvan maailman tai vähintään Euroopan ensi-ilta. Jos kyseinen festivaali on meidän festivaalimme jälkeen, niin se tarkoittaa, ettemme välttämättä saa haluamaamme elokuvaa meille. Eli kilpailuakin on siitä kuka minkäkin elokuvan saa ja tässä usein vaikuttaa myös kansainvälinen maine.” Peisan mukaan Helsinki Cine Aasia nauttii kansainvälisesti hyvän ja laadukkaan aasialaisen elokuvafestivaalin maineesta.

Elokuvien maantieteellinen raja on Itä- ja Kaakkois-Aasia. ”Olemme vetäneet kulttuurisen rajan Intiaan. Osaksi siksi, että

intialaiset elokuvat ovat usein niin pitkiä, että veisivät kahden elokuvan slotin. Toiseksi, meillä ei ole riittävän vahvaa Etelä-Aasian asiantuntemusta.” Itä-Aasiassa elokuvateollisuus on ollut pitkään hyvin kehittynyttä. Etelä-Korea jyllää Peisan mukaan nykykenttää ja elokuvantekoa tuetaan siellä valtiotasolla erittäin voimakkaasti. Japanilla ja Kiinalla on puolestaan molemmilla hyvin pitkä elokuva-historia. ”Nämä ovat niitä vanhoja elokuvamaita ja sitten on Kaakkois-Aasia, missä on paljon kiinnostavia nousevia elokuvamaita ja sellaisia-kin, joilla on ollut oma todella kiinnostava historiansa, joka on katkenut sodan tai muun yhteiskunnan ilmiön takia ja ovat nyt uudessa nousussa.”

”Ei voi sanoa, että Kiinasta tulisi vai sokerikuorrutettuja tai puutteellisia elokuvia.”

中國

Kiinan tiukka sensuuri ei ole toistaiseksi vaikuttanut ohjelmiston laatuun, vaikka kaikilla Kiinasta esitettäväksi lähtevillä elokuvilla täytyy olla valtion hyväksyntä. 1990-luvulla maailmalla on levinnyt kiinalaisia elokuvia, jotka eivät ole saaneet Kiinassa hyväksyntää, mutta Peisan käsityksen mukaan nyky-Kiinassa kontrolli on sen verran tiukentunut, että tällainen on nykyään melko mahdotonta. Ulkomaille lähtevä versio voi poiketa Kiinassa näytettävästä versiosta, mutta joka tapauksessa lupa levittämiseen on oltava. ”Vähän sitä kyllä hämmästeleekin, että sieltä on tullut oikeasti todella hyviä ja minun silmääni myös hyvin kriittisiä elokuvia.” Peisan mukaan sensuurin tiukentuminen on enemmänkin nähtävissä elokuvatekomahdollisuuksissa kuin niinkään elokuvissa itsessään. Peisan tuntemat kiinalaiset elokuvantekijät

ovat kertoneet sensuurin riippuvan paljolti ohjaajan maineesta ja siitä, miten hyvin hän osaa puhua elokuvan läpi ja tietenkin minkälaisia suhteita ohjaajalla on. Peisaa ei yllättäisi vaikka kiinalaisten elokuvien laatu tulisi tulevaisuudessa sensuurin takia laskemaan, mutta ainakaan toistaiseksi näin ei onneksi ole käynyt. ”Vilpittömästi voin sanoa, että meillä on viime vuosina ollut todella hyviä elokuvia, joista en tiedä miten ovat päässeet läpi sensuurista. Eli ei voi sanoa, että Kiinasta tulisi vai sokerikuorrutettuja tai puutteellisia elokuvia.”

”Jokavuotinen teemamme jatkuu”

Vuoden 2020 Helsinki Cine Asia -festivaali järjestetään perinteiseen tapaan maaliskuun puolessa välissä,

torstaista sunnuntaihin 12.-15.3. Festivaalin tarkasta sisällöstä Peisa ei voi vielä tehdä paljastuksia, mutta lupaa, että laatu on jälleen ensiluokkaista. ”Olemme jälleen Korjaamo Kinossa ja myös Kino Reginaan sekä Orioniin tulee näytöksiä. Vuotalolla on festareiden jälkeen maanantaina yksi ilmaisnäytös kuten viime vuonnakin. Mutta leffasisällöistä en oikein voi sanoa...” ”Hyviä leffoja” on meidän jokavuotinen teemamme, ja se jatkuu. Tervetuloa katsomaan ja nauttimaan!”

Teksti ja haastattelu:
Annika Heikinheimo

**HELSINKI
CINE
AASIA**

**AASIALAISEN ELOKUVAN FESTIVAALI
ASIAN FILM FESTIVAL**

12.-15.3.2020

HELSINKICINEAASIA.FI

f / @ HELSINKICINEAASIA

中國

DIDRICHSENIN TAIDEMUSEON KIINA-KOKOELMALLA UUSI ILME

Didrichsenin taidemuseon Kiina-huoneella on uudistunut ilme syyskuussa 2019 avatun *Hauta-aarteita* -näyttelyn myötä. Aiemmat näyttelyvitriinien tummat taustat ovat vaihtuneet värikäisiin kuvituksiin, jotka ovat saaneet innoituksensa kiinalaisen maalaustaiteen mestariteoksista. Kuvitustaustat on tehnyt kuvittaja ja lastenkirjailija **Ella Brigatti**.

Musiikkiin ja tanssiin liittyviä hautaveistoksia. Didrichsenin taidemuseo, 2019.

Didrichsenin taidemuseo Helsingin Kuusisaareissa syntyi **Marie-Louise Didrichsenin** (1913–1988) ja **Gunnar Didrichsenin** (1903–1992) taidekokoelman ympärille jo heidän elinaikanaan 1965. Suomen taiteen kultakauden ajan taiteen lisäksi kokoelma on tunnettu suomalaisesta ja kansainvälisestä modernismista, esi-kolumbiaanisesta ja kiinalaisesta esineistöstä. Kaksi viimeksi mainittua kokonaisuutta ovat harvinaisia Suomessa. Heidän kiinnostuksensa kiinalaiseen kulttuuriin alkoi saada konkreettisen muodon, kun he 1962 tekivät ensimmäiset hankintansa antiikkikauppailta Tukholmassa, Kööpenhaminassa ja Pariisissa. Ostokset sisälsivät kaksi maalausta silkille, yhdeksän hautaveistosta, kaksi buddhalaista pronssia, marmorisen Buddhan pään, keramiikkaisen astian ja kivisen istuvan leijonan. Hautaveistokset näyttävät kiehtoneen alusta alkaen.

Sen lisäksi että Didrichsenit kartuttivat kokoelmaansa antiikkikauppiaiden liikkeissä, he hankkivat 1967 Tukholman Östasiatiska museetin silloisen johtajan **Bo Gyllensvårdin** suosituksesta ja avustuksella valikoiman esineitä suomalaissyntyisen Kiinan taiteen tutkijan **Osvold Sirénin** (1879–1966) kuolinpesästä ja pronssipeilejä ruotsalaisen diplomaatin **Joel Lagerbergin** (1888–1975) kokoelmasta. Kirjoittamani artikkeli Sirénin kokoelmasta Didrichsenin taidemuseossa julkaistiin *Kiina sanoin ja kuvin* -lehden vuoden 1992 ensim-

Kameli viittaa todennäköisesti Silkkitien kaupankäyntiin. Diedrichsenin taidemuseo, 2019.

Esi-isien kunnioitukseen liittyviä pronssiesineitä. Diedrichsenin taidemuseo, 2019.

中國

mäisessä numerossa.

Hauta-aarteita -näyttelyssä on vitriineissä esillä rituaalipronsseja, jade-esineitä, pronssipeilejä, keraamisia astioita ja tietysti poltetusta savesta valmistettuja pienoisteistoksia, joita laitettiin vainajan mukaan hautauksen yhteydessä. Jälkimmäisistä vanhimmat ovat Han-kaudelta ja myöhemmät Tang-dynastian ajalta. Ensimmäisen kuvan (s.19) vitriinin kahdella ylimmällä hyllyllä on (lintua lukuun ottamatta) hautaveistoksia, jotka liittyvät musiikkiin ja tanssiin. Hautoihin laitettavat ihmishahmot olivat pääosin palvelijoita, seuralaisia ja viihdyttäjiä, sillä oli tärkeää, että vainajan fyysisistä

ja henkisistä tarpeista huolehdittiin myös tuonpuoleisessa. Seuraavan kuvan (s.20, ylhäällä) valikoimassa on mukana kameli, minkä voi nähdä viittauksena 'Silkkitie' verkoston kautta kulkeneeseen kaupankäyntiin ja tavaroita kuljettaviin kame-likaravaaneihin. Kolmannen kuvan (s.20, alhaalla) pronssiset astiat olivat aikanaan rituaaliesineitä, jotka liittyivät esi-isien kunnioitukseen. Niissä tarjottiin esi-isien nautittavaksi tarkoitetut ruoat ja juomat.

Teksti ja kuvat:
Minna Törmä (FT)

Hauta-aarteita -näyttely on esillä 3.5.2020 saakka, jonka jälkeen kiinainen esineistö on poissa näkyviltä muiden näyttelyiden vallatessa tilaa museossa ja palaa jälleen uutena kokoonpanona vitriineihin vuoden 2021 helmikuussa.

KIINA ON USEIMMILLE SUOMALAISNUORILLE VIELÄ ETÄINEN

Tarkastellessa Kiina-uutisten runsautta mediassa ja Kiinan vaikutusvallan kasvua maailmassa, voisi kuvitella, että Kiina on työntynyt jo monen suomalaisnuorenkin elämään tavalla tai toisella. Näin ei kuitenkaan ole.

***Vain 16 %
haastatelluista
suomalaisnuorista
osoitti kiinnostusta
Kiinaa kohtaan.***

Viime vuoden helmikuussa Suomi-Kiina-seura teetti yhdessä Suomen suurimpien kaupunkien C21-verkoston kanssa kyselytutkimuksen 15–19-vuotiaiden suomalaisnuorten Kiina-kiinnostuksesta.

Valtaosa (84 %) vastanneista ei pitänyt Kiinaa kiinnostavana opintojensa, tulevan työnsä tai harras-

tusten kannalta. Pääsyyinä he mainitsivat, että Kiina on liian kaukana eivätkä he eivät tunne Kiinaa. Myös kiinan kieli koettiin liian vaikeana.

Vain 16 % haastatelluista suomalaisnuorista osoitti kiinnostusta Kiinaa kohtaan. Kiinnostusta herättävät kiinalaisen ruoan lisäksi maan mielenkiintoinen kulttuuri ja historia, asiasta kuuleminen uutisten ja sosiaalisen median kautta sekä Kiinan nousu suurvaltana ja taloutena.

Joku voisi todeta, ettei 16 % ole niin huono tulos kaikkien maiden joukossa, ottaen huomioon, että entistä harvemmat nuoret kiinnostuvat yksittäisistä maista tai kansallisuuksista. Tässä on varmasti osittain perää, mutta toisaalta kyseisen tutkimuksen tulokset viittaavat siihen, että Kiina pärjää huonosti kiinnostavuudessa moniin muihin maihin verrattuna suomalaisnuorten keskuudessa.

Tutkimuksen yhteydessä haastatelluilta kysyttiin myös heidän kiinnostuksestaan Kiinaan verrattuna muutamiin muihin maihin. Vastanneista 70 % ilmaisi olevansa enemmän Kiinasta kuin Intiasta kiinnostuneita, mutta vain 28 % enemmän kiinnostuneita Kiinasta kuin Japanista. Tämä siitä huolimatta, että Kiina on jo monta vuotta sitten ajanut Japanin ohi maailman toiseksi suurimpana taloutena, Japani on myös kaukana ja japanin kieli poikkeaa merkittävästi suomalaisille tutummista eurooppalaisista kielistä.

Entä sitten? Pitäisikö asialle tehdä jotain? Vaikka nuorten kiinnostus anglosaksiseen kulttuuriin on täysin ymmärrettävää, eivätkä kyseiset tutkimustulokset ole välttämättä kansainvälisessä vertailussa huonoja, olisi Suomen ja suomalaisten etujen kannalta tärkeää, että ymmärryksemme Kiinasta pysyisi

中國

sen kansainvälisen vaikutuksen kasvun mukana.

Asian edistämistä ei helpota se, että Kiinan maakuva maailmalla, ja varsinkin länsimaissa, kenties Suomessakin, on huononemaan päin. Ihmisoikeusloukkaukset, kommunistisen puolueen korostunut rooli yhteiskunnassa ja Kiinan kaksijakoinen suhde ympäristön-suojeluun pikemminkin työntävät kuin vetävät nuoria puoleensa.

Valoa tunnelin päässä kuitenkin on.

Suomi–Kiina-seuralla kuten muillakin Kiinasta kiinnostuneilla tahoilla Suomessa on paljon työnsarkaa asian suhteen. Yhdessä C21-verkoston kanssa teetetty tutkimus on teko, jonka tarkoituksena on nostaa tämä kysymys laajempaan keskusteluun. Monia muita toimia tarvitaan, ja

on selvää, ettei seura yksinään pysty suomalaisnuorten kiinnostusta tai sen puutetta Kiinaa kohtaan muuttamaan.

Valoa tunnelin päässä kuitenkin on. Muun muassa startup-yrityksistä kiinnostuneet nuoret ovat löytäneet Kiinan. Yksi asia on johtanut toiseen ja moni heistä tutustunut Suomessa asuviin kiinalaisiin, jotkut ovat lähteneet matkalle Kiinaan ja muutamat jopa päätyneet Kiinaan yrittäjiksi opetellen myös kieltä ja tutustuen kulttuuriin.

Voi olla, että varsin piankin teknologian kehittäminen madaltaa yhtä suurimmista muureista: kieli-muuria. Erilaiset käännössovellukset kehittyvät kovaa vauhtia ja nuoret ottavat niitä käyttöönsä kaikkein nopeimmin. Tämä ei korvaa kielen opiskelua, mutta laajentaa Kiinan kanssa syvällisemmin tekemisissä olevien joukkoa.

Myönteistä on myös, että

mahdollisuuksia kiinan kielen opiskeluun on entistä useammissa suomalaiskouluissa ja erityisesti lukioissa. Tämän lisäksi täytyisi kuitenkin mahdollistaa Kiinaan liittyvien sisältöjen opiskelu entistä enemmän koulujen pakollisissa oppiaineissa. On selvää, että se nuorten joukko, joka esimerkiksi lukioissa valitsee kiinan valinnaiseksi kieleksi, on jatkossakin varsin pieni. Sen verran raskas on lukioikäisten opiskelutaakka jo muutoinkin ja kiina haastava kieli.

Tarvitaan siis monitasoista toimintaa, jotta myös Suomen tulevaisuuden tekijöillä olisi mahdollisimman kattava, syvälinen ja monipuolinen käsitys Kiinasta. Suomi–Kiina-seura tekee jatkossakin töitä tämän eteen ja haastaa mukaan myös muut Kiinasta kiinnostuneet organisaatiot ja yksilöt.

Mikko Puustinen

MISTÄ MAUKKAIMMAT MUNAKOISOT?

Kiinalaisia ravintoloita on ollut Suomessa jo 50-luvulta lähtien. Ensimmäinen kiinalainen ravintola toimi Helsingin Hotelli Tornissa. Kyseisen ravintolan kokki perusti myöhemmin oman ravintolansa Chinan Annakadulle, missä ravintola yhä sijaitsee kantaen vanhimman kiinalaisen ravintolan titteliä. Viime vuosina Helsinkiin on avattu lukuisia uusia, ”aitoina kiinalaisina” mainostettuja ravintoloita. *Kiina sanoin ja kuvin* -lehden toimitus testasi niistä viittä. Arvosteluissa huomioitiin palvelu, miljöö sekä tietenkin ruoka. Makutuomareiden ollessa munakoisoruokien ylimpiä ystäviä munakoisot pääsivät erityiseen syyniin.

Munakoiso-voittaja: Biang!

Citycenterin kauppakeskuksessa sijaitseva pohjoiskiinalainen Biang! oli ensimmäinen testiravintolamme. Ravintolalla on myös toimipisteet Helsingin keskustan Stockmannilla sekä Tapiolassa kauppakeskus Ainoassa.

Ottaen huomioon ravintolan

sijainnin vilkkaassa kauppakeskuksessa, on tunnelma yllättävän rauhallinen ja sisustus lämminhenkinen ja tyylikäs. Lämminhenkisyys paistoi myös henkilökunnan kasvoilla.

Ruokalistalta kokeiluun pääsivät hakatut kurkut, *mapo*-tofu, paksoi eli pinaattikiinankaali, ”kalantuoksuinen munakoiso” sekä ravintolan

erikoisuus: *biang biang* -nuudelit. Munakoisot olivat täydellisen karamellisoituneita ja pehmeitä, kastike sopivan tulinen ja makunystyröitä hivelevä. Itsetehdyt nuudelit olivat nuudelirakkaiden mieleen. Siinä missä kurkkujen tulisuus oli mennyt lievästi överiksi, *mapo*-tofussa mausteet tuntuivat uupuvan täysin.

Kiinalainen ruoka ei koke-
mustemme mukaan toimi buffet-pöydässä kovin hyvin, mutta huhujen mukaan Biangin lounaspöytä on tässä merkittävä poikkeus. Tästä annamme ravintolalle lisäpisteitä, parhaan munakoison ja tunnelman lisäksi.

Chengdu

Vaikka munakoiso-voitto meni tiukan kisan jälkeen Biangille,

oli parhaan ruuan ehdoton voittaja Kulosaaren ostarilla sijaitseva sichuanilaiseen keittiöön erikoistunut Chengdu. Miljöönä ravintola ei ole kummoinen, joskin hyvin kiinalainen: menun kansi hämmentää kävijöitä Egypti-aiheisilla kuvioillaan ja pandoja löytyy niin ikkunoista, pöydiltä, lattioilta kuin seiniltäkin.

Ostarimiljöö unohtuu pian, kun pöytään kannetaan ystävällisen henkilökunnan toimesta toinen toistaan herkullisempia annoksia: munakoisoa, suikaloitua possua pekingiläiseen tapaan sekä *dry pot*-tofua. Munakoiso oli pehmeää ja sopivan mausteista, vain piirun verran vähemmän täydellistä kuin Biangissa. Pekingiläiseen tapaan tehty possu maistui juuri siltä, miltä kuuluikin. Ainoastaan annokseen yleensä kuuluvaa ”tofun nahkaa” jäi kaipaamaan. Tofu-pata oli täydellisen tulinen ja saapui pöytään sihi-sevänä pannussa, kuten kuuluukin. Useissa Suomen ravintoloissa *dry pot*-annokset tarjoillaan lautasilta, jolloin annos jäähtyy nopeasti eikä pysy rapeana.

Mei Lin

Kiinalaisten suosima niin ikään sichuanilaisena ravintolana itseään mainostava Annankadun Mei Lin oli kokemuksena varsin hyvä, joskaan ei tajunnanräjyttävä. Saavuimme ravintolaan ruuhka-aikaan, minkä vuoksi jouduimme odottamaan annoksiamme melko pitkään.

Biangin *mapo*-tofun aiheuttaman pettymyksen jälkeen toivoimme positiivista yllätystä tilatessamme annoksen Mei Linissä. Odotus palkittiin: tofu oli maukasta ja kastike sopivan tulista. Maustetut kurkut olivat myös sopivan valkospulisia ja raikkaita. Munakoiso oli aivan hyvä, mutta ei yltänyt Biangin

Voittaja munakoisot löytyivät Citycenterin Biangista

tai Chengdun tasolle. Pettymys tuli perinteikkään *gong bao*-kanan kohdalla: ”tyypillinen suomalais-kiinalainen ’kanaa limassa’ -annos” tokaisi eräs makutuomareista.

Bei Fang

Kruunuhaassa sijaitseva Bei Fang on entisen Dong Bei Hu -ravintolan jatkaja. Dong Bei Hu oli tunnettu maukkaasta koillis-kiinalaisesta ruuastaan sekä tunnelmallisesta sisustuksestaan. Tunnelma lässähti jo ravintolan siirryttyä Espalta Kaisaniemeen eikä Rauhankatu ja nimenmuutos tuonut mukanaan sen kauniimpaa tunnelmaa. Ruoka on kuitenkin edelleen hyvää.

Vaikka ravintola miljöönä ei kummemmin lämmitä sydäntä, niin palvelu sen sijaan lämmitti suuresti. Tarjoilija kävi useaan otteeseen varmistamassa, onko kaikki hyvin ja ruoka sopivan tulista. Illallisen päätteeksi pöytään kannettiin haudutettua teetä veloituksetta.

Munakoisoon toi mukavaa rapsakkuutta ohueksi suikaloidut paprikat. Tirisevällä lautasella tuotu lammas oli yksi seurueemme suosikeista: liha oli mureaa ja sopivan mausteista. Tofu-salaatti ei ollut kaikkien suosikki, mutta korianteri pelasti tilanteen. Korianterilla

ja chilillä maustettu kana yllätti mureudellaan ja maukkaudellaan: limaisuus oli kaukana tästä kanasta.

Triplan Brokadi

Paljon kehitetun sichuanilaisen Vallilan Brokadin uusin toimipiste Triplassa oli valitettavasti pettymys. Miljöö on hyvin kolkko ja kaupakeskusmainen. Positiivista on, että ravintolassa oli erillinen *hot pot*-puoli, jolloin *hot potin* tuoksut eivät leviä à la carte-puolelle.

Listalla on eritelty ravintolan erikoisuudet ja testasimme niistä Sichuanin tapaan maustettua sammakkoa: tämä olikin ainoa hyvä annos, tosin ei suositeltavissa luiden sylkemistä karsastaville syöjille. Tilasimme myös ”kalantuoksuiset munakoisot” sekä vihreitä papuja *dry pot*-tapaan. Munakoisot olivat syöntikelpoisia, mutta osan mielestä valjun makuksia. Pavut puolestaan olisivat voineet olla erittäin hyviä, jos ne olisi tarjoiltu pannulla eikä päälle olisi kaatunut noin kiloa suolaa.

Kokemus ei siis ollut kovinkaan onnistunut, mutta saanee uuden mahdollisuuden, sillä *hot pot*-puoli saattaa hyvinkin olla tämän toimipisteen hittituote!

中國

Ajatuksia muinaisesta Kiinasta

TILAA KÄTEVÄSTI:
KAUPPA.GAUDEAMUS.FI

Jyrki Kallio (suom. & toim.)

Mengzi - Veljellisyden tie

Mengzi oli yksi Kiinan tunnetuimmista ajattelijoista, Kungfutsen tärkein seuraaja ja kungfutselaisuuden merkittävä kehittäjä. Mengzin valtio-oppi on vuosisatoja ohjannut yhteiskuntakriittistä keskustelua. Hän esimerkiksi opetti, että kansa on tärkeämpi kuin valtio tai hallitsija ja että on oikeutettua vaihtaa veljellisyden vastaisesti toimiva hallitsija.

Uusi, kriittinen suomennos *Mengzistä* on Kiinan muinaisen historian runsaudensarvi, joka sisältää tarkkoja kuvauksia oman aikansa yhteiskunnallisista oloista.

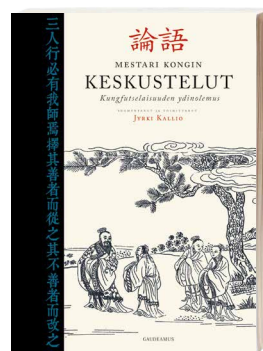
Jyrki Kallio, FT, on sinologi, tietokirjailija ja kääntäjä, joka on perehtynyt Kiinan poliittiseen kulttuuriin ja perinteisten oppisuuntien, erityisesti kungfutselaisuuden, vaikutukseen kiinalaisessa yhteiskunnassa.

Kirja ilmestyy tammikuussa 2020.

Jade-trilogia jälleen saatavilla

Jyrki Kallion suomentama ja toimittama, menneisyyden Kiinaan matkaava trilogia on julkaistu nyt pehmeäkantisena. *Jadepeili*, *Jadelähde* ja *Jadekasvot* ovat kokoelmia kiinalaisesta proosasta eri aikakausilta. Tekstit ovat osa kiinalaista yleissivistystä ja auttavat ymmärtämään Kiinan historiaa ja maan muutosta.

MUISTA
myös!

Jyrki Kallio (suom. & toim.)

Mestari Kongin keskustelut

Kungfutselaisuuden ydinolemus

Teos sisältää suomennoksen Mestarin ja hänen opetuslastensa vuoropuhelujen kokoelmasta *Keskustelut*. Niiden myötä tutustutaan hänen opetuksiinsa, elämäntarkastukseensa sekä näkemyksiinsä ihanteellisesta yhteiskunnasta ja yksilöstä. Mukana on myös vasta löydettyjä, varhaisia tekstejä.